

AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS MEGOLDANDÓ FELADATAI

Javaslatok a pártok részére 2006.

1. Hazánk termőföldjének 25%-a erdő. A kormányzati megítélésben viszont méltatlanul egyre jobban háttérbe szorul az erdő ügye, pedig az az EU új vidékfejlesztési politikája szerint is a vidékfejlesztés meghatározó területe.
2. Az 1996-ban megújult **Erdőtörvény** az elmúlt tíz évben teljesítette feladatát, azonban a megváltozott gazdasági és jogszabályi környezet, illetve az EU tagság miatt **átfogó módosítása** – a vadászati és a természetvédelmi törvényekkel összhangban - **elengedhetetlen.**
3. A széleskörű társadalmi egyeztetés alapján létrejött **Nemzeti Erdőprogram** végrehajtásához szükséges garanciák **épüljenek be az Erdőtörvénybe.**
4. Az erdővel kapcsolatos társadalmi elvárások alapvetően megváltoztak. Az erdőgazdálkodás a vidékfejlesztés egyik kitörési pontja. Ma az erdő **környezetvédelmi** (CO₂ megkötés, megújítható, környezetbarát faanyag biztosítása) szolgáltatásai mellett, egyre nagyobb igény jelentkezik a **védelmi** (természetvédelmi, víz-, levegő-, szél-, talaj-, zajvédelmi) és **egészségügyi** (rekreáció, erdei sportok, turisztika) szolgáltatásaira. Az elmúlt tizenhat év alatt **e közcélú szolgáltatások** költségvetési támogatására évente egyre kevesebb költségvetési forrás jutott, mely mára minimálisra zsugorodott. **Az erdőgazdálkodók, erdőtulajdonosok saját szervezetük leépítése és vagyonuk felélése árán képesek csak a társadalom által elvárt, az erdővel szemben támasztott közcélú feladataikat ellátni, mely gyakorlat tovább nem tartható.**
5. **Európa szinte valamennyi erdejét (védettet és nem védettet egyaránt) emberi kéz alkotta és tartja fenn a rendszeres erdőgazdálkodással. Ez alól hazánk sem kivétel.**
 - a. Az állami erdővagyon kezelését továbbra is a gyakorlattal rendelkező állami erdőgazdálkodók végezzék, melyek jelenlegi formájukban is alkalmasak a rájuk bízott erdők fenntartható módon való kezelésére.
 - b. A magán erdőgazdálkodás célja hasonló, melynek további fejlesztését a magán erdészetek (integrátorok), tulajdonosi szervezetek és tulajdonosok állami forrásokból történő támogatásával kell folytatni.
 - c. Mindkét szektor esetében támogatjuk, hogy folytatódjon a természetközeli erdőkezelési eljárások kiterjesztése.
 - d. A Nemzeti Parkok eredeti küldetésüknek megfelelően, továbbra is a természeti értékek megőrzését, az ismeretterjesztést, a természet szeretetére való nevelést lássák el.
 - e. Mind az erdőgazdálkodás, mind a természetvédelem közérdekből végzett munkáit a nemzeti költségvetésből és az EU társfinanszírozásból teljes mértékben meg kell fizetni és ezt törvényben kell megerősíteni.

6. Már az I. Országos Erdészgyűlésen, 1993-ban megfogalmazódott, hogy általánossá kell tenni a hatósági és a gazdálkodói feladatok államigazgatási szétválasztását, az ellenérdekeltség kontrolljának fenntartása érdekében. Sajnos a fenti elvárás nem vált valósággá, pedig csak ez szüntetheti meg az ellentételezés nélküli természetvédelmi és más korlátozások jelenlegi, a gazdálkodást hátrányosan érintő gyakorlatát.
7. Az erdőgazdálkodásban, az erdőfenntartás jelenlegi pénzügyi rendszere adójellegű elvonáson alapul, nem EU konform, versenyhátrányt eredményez és gazdálkodók, tulajdonosok közötti indokolatlan jövedelem átcsoportosítást valósít meg. Ezért **új pénzügyi rendszer** kialakítása szükséges. Ennek feltétele a korábbi erdőfenntartási járulék befizetések miatt fennálló kötelezettségek kifuttatása, a további befizetési kötelezettségek megszüntetése. A jövőben a gazdasági rendeltetésű erdők fenntartásának finanszírozása legyen a tulajdonos (gazdálkodó) feladata. **A bármely okból rendeltetés szerinti korlátozás alá eső, vagy önfenntartásra nem képes erdők pedig a közcélok és a rendeltetés biztosítása érdekében kapjanak területalapú támogatást a nemzeti költségvetésből.** Ugyancsak e forrásból kell támogatni a gazdasági erdőkben az erdőállományok minőségjavítását szolgáló többletfeladatokat. **A vidékfejlesztési és közjóléti erdészeti célokat valamennyi erdő vonatkozásában EU társfinanszírozásban kell megvalósítani.**
8. Az erdőgazdálkodásra vonatkozó adórendszer nem EU konform. A költségvetésbe befolyó adó összege elhanyagolható, az erdőgazdálkodás gazdálkodási tevékenységében viszont jelentős költségtényező, mely a vállalkozásokat versenyképtelenné teszi a köztudottan alacsony jövedelmezőségi szint miatt. Javasoljuk - az EU számos régi és új tagállamában bevett gyakorlat szerint – az erdőgazdálkodásból származó jövedelem adómentessé tételét.
9. Az erdővel kapcsolatos napi döntések és gyakorlat, szemben a mezőgazdasággal, nem egy évre, hanem évtizedekre, évszázadokra határozza meg környezetünket, ezért **az erdészeti igazgatás szervezetét meg kell erősíteni, alkalmassá téve a 2007-2013. évi vidékfejlesztési erdészeti jogcímek adminisztratív kezelésére.** Ugyanakkor az erdészeti tervezés gyakorlatát és az erdészeti hatóság működési rendjét **a támogatási rendszer átalakításával párhuzamosan ésszerűsíteni szükséges.**
10. A közel 800 000 ha magánerdő kezelésének és fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a magánerdészetek, az integrátori hálózat állami támogatása és további bővítése. **A nem működő, mintegy 250 000 ha magánerdő gondját a tulajdonosi jogok korlátozásának csökkentésével, kormányzati eszközökkel, engedmények adásával és támogatással szükséges rendezni.**
11. **A közcélok ellátásának legalább jelenlegi szinten történő fenntartása érdekében ne csökkenjen az állami erdők területe.**
12. A jogilag rendezetlen helyzet feloldása, a működési biztonság szavatolása és a közcéloknak való megfelelés érdekében **köttessenek végleges vagyonezelési szerződések az állami erdőgazdasági részvénytársaságok és az állam között.** (erdő, vad, erdei út, stb.).
13. Az erdők fenntartásához szükséges, területegységre eső minimális szakember létszámot törvényben kell rögzíteni.
14. Az erdő fenntartása közérdek, ezért a mező- és természetvédelmi őrszolgálathoz hasonló jogállású **erdőőri hálózatot kell felállítani** és működését államilag támogatni. Egyidejűleg az erdőtulajdonosok és erdőgazdálkodók kizárólagos erdőőrzési kötelezettségét törölni kell az Erdőtörvényből. A jelenlegi törvényi szabályozás e tárgyban ugyanis alkotmányellenes.
15. **Fel kell számolni a - ma már több esetben szervezett - bűnelkövetést** (falopások, vadorzás, természetkárosítás) az erdőben. A Btk. és az Erdőtörvény módosításával

bűncselekménnyé kell nyilvánítani a súlyos eseteket. A jogi eljárások gyorsítása érdekében vissza kell állítani az Erdei Érték- és Árszabályzatot.

16. **Meg kell határozni az Erdőtörvényben az erdő, mint megújuló faanyag és energiaforrás szerepét.**
17. Ugyancsak a módosított Erdőtörvényben kell **újra szabályozni az egyre terjedő erdei turizmus**, rekreáció ember- és környezetbarát szabályait. Egyeztetések útján kell megtalálni az extrém sportok helyét és szerepét az erdőben.
18. Szabályozni kell az erdei termékek üzletszerű gyűjtésének, feldolgozásának és forgalmazásának rendjét.
19. Az erdő fontos része az erdei úthálózat, mely alapvetően befolyásolja az erdei életközösséget, az erdei környezetet, ezért különleges többlet ismeretek szükségesek létrehozásukhoz. Erdőtörvény szabályozza ezután, hogy **erdészeti magánutat csak erdészeti képzettséggel is rendelkező személy tervezhessen.**
20. Az EU-ban az erdőgazdálkodás, az erdőre alapozott iparágak alapja. Deklarálja az Erdőtörvény is, hogy **az elsődleges fafeldolgozás az erdőgazdálkodással szervesen összefüggő iparág, ez jelenjen meg a támogatási rendszerben is.**
21. Ezért az FVM szervezetén belül **álljon vissza a volt Erdészeti és Faipari Hivatal**, mely hazánk termőföldjének 25%-át kitevő erdőkben folyó gazdálkodást és az elsődleges faipari tevékenység szabályozását, támogatását hivatott ellátni. A másodlagos faipar maradjon továbbra is a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium hatáskörében.
22. Az erdők kezelésével kapcsolatos munkakörök betöltése esetén **legyen kötelező az erdészeti képzés.** Szabályozni kell a kötelező erdészeti és faipari szakmai **továbbképzések rendjét**, más szakmákhoz hasonlóan (pedagógusok, orvosok, stb.).
23. Az erdőgazdálkodás alkalmas a **szakképzetlen munkaerő foglalkoztatására**, a közmunka program keretében. Ezért indokolt a **közmunka program kiterjesztése** a magán erdőgazdálkodás területére is.
24. A klímaváltozás, az egyre romló környezeti állapot miatt, **meg kell erősíteni az erdészeti kutatás intézményrendszerét** és támogatni kell az akár száz éven túl nyúló erdészeti kutatásokat **az Erdészeti Tudományos Intézet további fenntartásával.**

25. AZ ERDŐ KÖZÉRDEK, AZ ERDÉSZ AZ ERDŐ GONDOZÓJA.

A törvények biztosítsák tehát, hogy a tulajdonos jó gazdája az erdő pedig jó kezelője lehessen erdeinknek. Reménykedünk, hogy a jövőben minden felelősen gondolkodó politikai erő felismeri, hogy az erdő a társadalom közös ügye és az erdő érdekében tett átgondolt lépések nem csak a mai generációk érdekeit szolgálják, hanem hosszú távon az elkövetkező nemzedékek életfeltételeit is alapvetően befolyásolják.

Budapest, 2006. március 17.

Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség

Magán Erdőtulajdonosok és Gazdálkodók Országos Szövetsége

Országos Erdészeti Egyesület